

REFERAT Miljøudvalget - 2016-2021 d. 05-10-2020

Mødedato Mandag d. 05. oktober 2020 kl. 16:30

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

Oprensning af grundvandsforurening under bagsværd Fort.....	3
Temadrøftelse om eventuel hjemtagning af renovationsopgaven.....	6
Højland Sø - Oprensning af regnvandsbassin.....	11
Gladsaxe Fjernvarmes regnskab for 2019 (i forhold til Varmeforsyningsloven).....	13
Nyt fra bestyrelser.....	15
Meddelelser.....	16
Godkendelse.....	17

Punkt 1: Oprensning af grundvandsforurening under bagsværd Fort

19-17-09.00.00-G01

Beslutning

Anbefales.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 20.10.2020

Byrådet 28.10.2020

Sagsfremstilling

Gladsaxe Kommune køber i 2011 Bagsværd Fort

Gladsaxe Kommune købte i 2011 Bagsværd Fort af Kulturministeriet. Der findes en grundvandsforurening under fortet, der skal oprensnes af Gladsaxe Kommune, og som er delvist finansieret ved købet. I denne sag skal Miljøudvalget tage stilling til, hvilken rensemetode der skal benyttes.

Byrådet godkendte 08.02.2012, punkt 21, gennemførelsen af handlen med Kulturministeriet. By- og Miljøforvaltningen har inden købet af fortet vurderet, at forureningen, der stammer fra det Danske Filminstituts aktiviteter på ejendommen, udgør en risiko for drikkevandsressourcen, og den skal derfor oprensnes.

Ud fra princippet om, at det er forurenere der skal betale for at fjerne forureningen, har Gladsaxe Kommune, i forbindelse med købet i 2011, fået 7,4 mio. kr. af Kulturministeriet til at finansiere oprensningen af grundvandet. Beløbet til oprensningen er i 2011 fastsat i forhold til de vurderede udgifter til anlæg og syv års drift af en traditionel oprensningsmetode, kaldet ”pump-and-treat”.

Drift af anlæg til oprensning overgår til Kulturministeriet efter 10 år

I forbindelse med købet indgik Gladsaxe Kommune og Kulturministeriet en aftale om, at kommunen skal drifte anlægget i 10 år efter etableringen, hvorefter ansvar og udgifter til driften overgår til Kulturministeriet.

I perioden siden købet af fortet har By- og Miljøforvaltningen arbejdet for at afdække, hvilke mulige metoder forureningen kunne oprensnes ved for at kunne vælge den mest hensigtsmæssige. I den forbindelse har flere løsningsforslag været undersøgt. Vi har især brugt tid på at undersøge, om man kunne udnytte en overskydende kapacitet på et af Region Hovedstadens anlæg, der er placeret i nærheden. I 2019 meddelte regionen dog, at de selv skal bruge hele anlæggets kapacitet, og en anden løsning skulle findes.

Den traditionelle oprensningsmetode kan ikke gennemføres indenfor det afsatte budget

De arbejder og undersøgelser, Gladsaxe Kommune allerede har iværksat på fortet betyder, at der nu resterer ca. 5,8 mio. kr. til oprensningen. Dette beløb vurderes at kunne dække de anslåede udgifter på 3,9 mio. kr. til at etablere et traditionelt anlæg til at fjerne forureningen i grundvand.

Driften i den 10-årige periode forventes at udgøre godt 7,5 mio. kr., hvilket der ikke er finansiering til. For at kunne finansiere driften af det traditionelle anlæg i de ti år, som kommunen har forpligtet sig til, vil kommunen derfor skulle finde mere end 5 mio. kr.

Mulighed for en alternativ og billigere oprensningsmetode

Aftalen mellem Gladsaxe Kommune og Kulturministeriet åbner op for, at forureningen fjernes ved brug af andre rensemetoder end den traditionelle metode. Dette er interessant, blandt andet fordi den traditionelle metode faktisk er begrænset i sin effektivitet og er ressourceforbrugende i form af energi og rens materiale, hvilket også medvirker til at driften af anlægget er meget omkostningstung.

På den baggrund har By- og Miljøforvaltningen afsøgt andre mulige rensemetoder for at finde frem til en effektiv, robust og økonomisk bæredygtig oprensningsmetode. Forvaltningens undersøgelser har vist, at der sandsynligvis findes en alternativ metode til oprensning, der kan etableres indenfor det budget, kommunen har til rådighed. Denne metode vil samtidig kunne understøtte flere af kommunens rekreative målsætninger, herunder særligt en renere Bagsværd Sø og Helhedsplan for Bagsværd Bymidte.

Metoden er drøftet med Kulturministeriet, der skal overtage driften efter 10 år. Kulturministeriet er positive overfor

metoden, så længe den er lige så effektiv og økonomisk hensigtsmæssig som den traditionelle metode.

De to rensemetoder

Den alternative oprensningss metode indebærer, at vandet under fortet pumpes op, transporteres til et nyt, åbent vandforløb ved Bagsværd Sø, hvor det iltes. Vandet ledes fra fortet til det åbne vandforløb via nedgravede ledninger. Placering af nedgravede ledninger og åbent vandforløb ved den alternative metode fremgår af bilag 1.

Oppumpningen sikrer, at forureningen ikke spredes og dermed ikke vil påvirke omkringliggende vandressourcer.

Ved den alternative metode, hvor eneste nødvendige rensning er simpel iltning, er driftsudgifterne væsentligt lavere end til den traditionelle rensemetode, der kræver avanceret vandbehandling med kulfiltre, sandfiltre mv. Skal vandet renses ved den traditionelle metode, skal kommunen også etablere et bygværk på Bagsværd Fort til renseforanstaltningerne.

Det rådgivende ingeniørfirma Orbicon A/S har vurderet, at den alternative rensemetode er lige så effektiv som den traditionelle, og at den forventes at have samme driftsperiode.

Lavere driftsomkostninger ved den alternative rensemetode

I nedenstående tabel er drifts- og anlægsøkonomien for de to oprensningssløsninger opstillet i forhold til en driftstid på 10 år.

Restbeløb til oprensning	Metode	Anlægsomkostninger	Driftsomkostninger de første 3 år	Driftsomkostninger udover de første 3 år	Samlede driftsomkostninger efter 10 år
5,8 mio. kr.	Traditionel, Pump and treat	3,9 mio. kr.	840.000 kr. pr. år	720.000 kr. pr. år	7,56 mio. kr.
	Alternativ (iltning)	3,7 mio. kr.	150.000 kr. pr. år	150.000 kr. pr. år	1,5 mio. kr.

Som det fremgår af tabellen, vil den traditionelle metode betyde, at både Gladsaxe Kommune og Kulturministeriet skal finde et væsentligt beløb til driftsomkostninger.

Den alternative oprensningss metode - forventet positiv påvirkning af miljøtilstanden i Bagsværd Sø
Forureningen under fortet består af chlorerede opløsningsmidler. Disse stoffer kan udgøre en risiko for drikkevandsressourcen i meget lave koncentrationer. Vandprøver, der repræsenterer vandet, der vil blive pumpet op under Bagsværd Fort, viser, at indholdet af chlorerede opløsningsmidler overholder de niveauer, det er tilladt og forsvarligt at udløse til Bagsværd Sø. Dertil kommer, at vandet vil blive iltet i det åbne vandforløb inden udløbet til søen, hvorved en del af indholdet af chlorerede opløsningsmidler fordampes, hvilket betyder at indholdet af stofferne i vandet reduceres.

Der har gennem mange år været et ønske om at skabe en bedre vandkvalitet i Bagsværd Sø. Nye undersøgelser tyder på, at tilførsel af vand, selv med et lavt indhold af fosfor (der er det væsentligste problemstof i forhold til søens tilstand), kan have en positiv påvirkning af søens miljøtilstand, da vandtilførslen vil øge vandgennemstrømningen.

Forvaltningen har målt fosfor-indholdet i det vand, der vil blive pumpet op under Bagsværd Fort, og det har vist sig, at vandet har et tilstrækkeligt lavt indhold af fosfor til, at det er hensigtsmæssigt at lede til Bagsværd Sø.

Det vil sige, at det ved den alternative metode er muligt at beskytte grundvandet, og derved drikkevandet, samtidig med at oprensningen understøtter målsætningen om en renere Bagsværd Sø.

Sammenhæng til andre projekter

Etablering af et åbent vandforløb på det grønne areal mellem Bindeleddet og Bagsværd Sø indeholder en unik mulighed for at øge den rekreative værdi af dette grønne byrum. Samtidig åbner det op for at kunne udnytte synergier til andre kommende projekter i området, for eksempel realisering af Helhedsplan for Bagsværd Bymidte og klimatilpasning i Bagsværd.

Derfor skal der i forbindelse med projekteringen af den alternative metode tages højde for kommende projekter i området, både i forhold til de tekniske løsninger og potentialet for at øge de rekreative værdier.

Anlægget skal udformes, så det kan indgå i en overordnet landskabelig ide for det grønne område, og så det er muligt at tilføje yderligere rekreative elementer senere for derved yderligere at øge områdets rekreative værdi, understøtte biodiversitet m.v. Der kan for eksempel etableres en gangsti (board walk) langs det åbne vandforløb, og muligvis kunne stiforløbet forlænges, så der etableres stiforbindelse hele vejen fra Bindeleddet/Bagsværdvej til Bagsværd Sø. Dette vil kunne understøtte sammenhængskraften mellem Bagsværd Bymidte og søen.

Forvaltningen vil i det kommende arbejde med projektet få kvalificeret, hvordan det kan indgå i en samlet landskabelig idé for det grønne område. Dette arbejde vil blive fremlagt for udvalget på et senere tidspunkt.

By- og Miljøforvaltningens samlede vurdering

Det er forvaltningen vurdering, at der kan sættes ind overfor grundvandsforureningen på Bagsværd Fort på forskellige måder. For den alternative metode taler, udover de væsentligt lavere driftsomkostninger, at vi står med en unik mulighed for at løse én udfordring, og samtidig bidrage til at løfte på flere af kommunens andre målsætninger.

På den baggrund vurderer forvaltningen, at det vil være mest hensigtsmæssigt at gennemføre oprensningen af grundvandsforureningen under Bagsværd Fort ved brug af den alternative oprensningsmetode. Vurderingen er baseret på følgende:

- Den alternative afværgemetode har en effekt, der svarer til en oprensning med den traditionelle metode (pump-and-treat).
- Der er den samme forventede driftsperiode for de to oprensningsmetoder.
- De samlede omkostninger er væsentligt lavere ved den alternative oprensningsmetode end ved den traditionelle. Det er særligt de årlige driftsomkostninger, der er væsentlig højere for den traditionelle metode.
- Det er, ud fra et miljømæssigt perspektiv, forsvarligt at udlede det oppumpede vand i Bagsværd Sø.
- Undersøgelser og tidligere erfaringer indikerer, at udledning af vand fra Bagsværd Fort til Bagsværd Sø vil kunne understøtte målsætningen om en renere Bagsværd Sø.
- Den alternative afværgemetode vil samtidig give merværdi i form af at understøtte flere af kommunens strategiske pejlemærker.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

- 1. at etablering af den alternative metode til oprensning af grundvandsforureningen under Bagsværd Fort igangsættes.

Sagen fremlægges af

Anne Stalk

Bilag

Bilag 1: Beskrivelse af vandets vej ved den alternative oprensningsmetode

Punkt 2: Temadrøftelse om eventuel hjemtagning af renovationsopgaven

18-4-07.00.01-P27

Beslutning

Enhedslisten, Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti stillede følgende ændringsforslag:

"På baggrund af forvaltningens baggrundsmateriale i sagen om evt. hjemtagning af indsamlingen af affald ønsker Miljøudvalget, at forvaltningen arbejder videre med at forberede og fremlægge en endelig beslutningssag om hjemtagning af affaldsindsamlingen, når den nuværende kontraktperiode udløber i oktober 2024. Den nuværende markedssituation på affaldsområdet med ringe konkurrence, svigtende stabilitet i service til borgerne er argumenter, der nu taler for en hjemtagning af affaldsindsamlingen. Hjemtagning skal som udgangspunkt omfatte hele affaldsindsamlingen – det vil sige rest- og madaffald, storskrald, genanvendelige fraktioner, samt haveaffald, men det skal undersøges, om der er fordele ved at fastholde udbud af udvalgte ordninger.

I en kommende beslutningssag ønskes også en undersøgelse af mulighederne for om hjemtagning kan ske sammen med andre kommuner, eller om der er mulighed for samarbejde om specialudstyr og reservekapacitet af biler i tilfælde af nedbrud.

Miljøudvalget forventer, at en hjemtagning ikke i sig selv vil medføre en væsentlig ændring i taksten for borgerne, men at den først og fremmest vil sikre øget stabilitet i afhentningen af affald hos borgerne. Derudover forventes en hjemtagning at skabe større fleksibilitet i forbindelse med ændrede krav eller nye muligheder, at spare tid til administration og kontrol af indgåede aftaler, samt at give bedre muligheder for at udvise socialt ansvar"

Et flertal i Miljøudvalget (Tom Vang Knudsen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Dorthe Wichmand Müller og Trine Henriksen) stemte for indstillingen.

Astrid Søborg og Lone Yalcinkaya stemte imod med følgende begrundelse: "Venstre mener ikke, at der på det foreliggende grundlag er etableret en økonomisk begrundelse for hjemtagning af affaldsindsamlingen, og vi mener derfor, at opgaven fortsat bør udbydes, evt. i model hvor Gladsaxe Kommune også selv kan byde på opgaven."

Sagsfremstilling

På udvalgets temamødet 06.11.2017 besluttede Miljøudvalget, at By- og Miljøforvaltningen skal undersøge muligheden for eventuelt at hjemtage hele eller dele af affaldsindsamlingen. Undersøgelsen skal forelægges Miljøudvalget, så en eventuel hjemtagning kan ske før afslutning af nuværende kontraktperiode. På mødet 28.10.2019, punkt 6, godkendte udvalget en tidsplan med 2-3 temadrøftelser i løbet af 2020 med henblik på endelig beslutning 1. halvår 2021. På grund af Corona-situationen har det været nødvendigt at justere planen for temadrøftelser for at sikre, at en beslutning kan ske rettidigt i forhold til implementering. Med denne temadrøftelse lægges op til en drøftelse af fordele og ulemper ved henholdsvis udbud eller hjemtagning af renovationsopgaven.

Forvaltningen har undersøgt og beskrevet en række forhold som grundlag for temadrøftelsen. Således beskrives status for affaldsindsamlingen i Gladsaxe og markedsudfordringerne på området. Derudover har forvaltningen fået foretaget beregning af et økonomisk estimat på hjemtagning af opgaven samt mulige synergier ved henholdsvis hel eller delvis hjemtagelse. Der er knyttet 5 bilag til sagen:

- Bilag 1 beskriver de overordnede rammer omkring forsyningssikkerhed og økonomi

- Bilag 2 beskriver konkurrencesituationen på markedet for affaldsindsamling
- Bilag 3 beskriver status i Gladsaxe Kommune
- Bilag 4 beskriver organisationsformer
- Bilag 5 beskriver økonomisk estimat for hjemtagning af affaldsindsamlingen

Forvaltningen forventer at kunne forelægge en sag med oplæg til beslutning i 1. kvartal 2021.

Gladsaxestrategien og affaldsindsamlingen

Gladsaxe Kommune har indarbejdet verdensmålene i den overordnede strategi, Gladsaxestrategien, som sætter mål for kommunens indsatser for social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed.

Affaldsindsamlingen er et centralt element i målet ”Klimavenlig by”. Genanvendelse bidrager til at reducere CO₂-belastningen, og konkret er der sat mål om genanvendelse af minimum 50 procent af det indsamlede affald hos borgerne i 2022. I maj 2020 var genanvendelsesprocenten 37. Beslutning om skraldebiler, der anvender biogas og el bidrager også til at nedsætte CO₂-udledningen.

Ved at sætte krav til skraldemændenes arbejdsmiljø bidrager affaldsindsamlingen også til målene ”Attraktiv erhvervsby med jobvækst” samt ”Lige muligheder for at lykkes”.

Krav om forsyningssikkerhed

Gladsaxe Kommune har ansvaret for at etablere forsyningssikkerhed, så borgernes affald indsamles og behandles. Stabiliteten af denne forsyningssikkerhed er et væsentligt parameter for den oplevede borgerservice. Bilag 1 beskriver overordnet opgavevaretagelsen og den tilknyttede økonomi i Gladsaxe.

Konkurrencesituationen for affaldsindsamlingen

Der er en stærk tradition for at affaldsindsamlingen varetages gennem udbud af opgaven. Mange kommuner har gennem de sidste 10 år oplevet færre bud, når opgaven udbydes. 28.10.2019 blev Miljøudvalget præsenteret for en undersøgelse blandt 43 kommuner, gennemført af Dansk Affaldsforening i 2018. Undersøgelsen viste, at 14 af kommunerne kun havde modtaget to bud på en udbudt affaldsindsamlingsopgave. De senere år er mindre leverandører opkøbt, og der ses en tendens til konsolidering i store og færre selskaber. Bilag 2 indeholder en vurdering af den aktuelle konkurrencesituation.

Affaldsindsamlingen i Gladsaxe har altid været udført af en privat aktør. Siden 2001 er der gennem krav i udbudsmateriale hentet store økonomiske besparelser og miljømæssige gevinster. Den oplevede markedsudvikling i Gladsaxe stemmer godt overens med den generelle markedsudvikling i de sidste 10 år. Ved seneste udbud valgte Miljøudvalget at lade et udbud gå om på grund af manglende konkurrence.

Status på affaldsindsamlingen i Gladsaxe Kommune

For at højne kvaliteten i den samlede opgaveløsning er de generelle krav til driftsstabilitet og miljøhensyn, herunder krav til biler, blevet skærpet løbende og senest ved sidste udbud. Kontrakterne indeholder i dag høje krav til arbejdsmiljø, sociale klausuler og ikke mindst et skærpet bodssystem. De tre kontrakter er siden 01.10.2018 fordelt på to renovatører:

- Renovatør A: mad- og restaffald
- Renovatør B: storskrald, herunder genanvendelige fraktioner og haveaffald.

Miljøudvalget er løbende blevet orienteret om store udfordringer med driftsstabiliteten og bodsafgivelser. Status fremgår af bilag 3. For at kunne opretholde forsyningssikkerheden, er der til begge renovatører afgivet dispensationer til at køre uden for det normale tidsrum. For renovatør A er det primært pga. omfattende grave- og vejarbejde i kommunen, mens det for renovatør B primært skyldes utilfredsstillende driftsstabilitet. Derudover er der til renovatør B ofte dispenseret til indsættelse af biler med ringere miljøstandard.

I de sidste to kontraktperioder har forvaltningen haft et stigende ressourceforbrug på kontraktstyring og tilsyn samt besvarelse af borgerhenvendelser. Derudover har der i den nuværende kontraktperiode været behov for bistand fra kommunens jurister og Indkøbsafdeling til fortolkning af kontrakterne. Dette forhold er knyttet til begge renovatører. Det ekstraordinære ressourceforbrug til at sikre driftsstabilitet og opkræve bod mv. kan opgøres til ca. 2 mio. kr. i 2019, og samme billede er gældende for 2020. Det har betydet, at andre opgaver har måttet nedprioriteres, herunder målrettede initiativer for at opnå højere genanvendelse.

Organiseringsformer

Kommunerne har valgt at organisere affaldsindsamlingen på mange forskellige måder. Forvaltningen har bedt Niras A/S om at skabe et overblik over, hvilke kommuner der har hjemtaget opgaven helt eller delvist. Opgørelsen viser, at 20 kommuner har hjemtaget 90-100 procent af affaldsindsamlingen, mens 28 kommuner har hjemtaget dele af opgaven. De resterende 50 kommuner udbyder hele affaldsindsamlingen. Forvaltningen har indhentet erfaringer fra en række kommuner. De forskellige organiseringsformer og erfaringer er beskrevet i bilag 4.

Økonomisk estimat på hjemtagning

Forvaltningen har bedt COWI om at udarbejde et økonomisk estimat på, hvad en hel eller delvis hjemtagning vil koste. Estimatet er foretaget med afsæt i den nuværende affaldsindsamling og eksisterende ordninger, så der etableres et direkte sammenligningsgrundlag med de nuværende omkostninger. Beregningen er præsenteret i bilag 5.

Estimatet viser en marginal årlig besparelse på, hvis hele affaldsindsamlingen hjemtages på nuværende vilkår. Den årlige besparelsesgevinst hentes på en estimeret synergieffekt ved en fuld hjemtagelse samt på ordningen ”Storskrald og genanvendelige ordninger”.

En delvis hjemtagelse af udvalgte ordninger vil kun være rentabelt for ordningen ”Storskrald og genanvendelige ordninger”. Her estimeres en årlig besparelse på ca. 1,4 mio. kr. ”Mad- og restaffald” estimeres til at blive ca. 2 mio. kr. dyrere årligt. ”Haveaffaldsordningen” har en særlig stor afvigelse og vurderes til at blive ca. 1,8 mio. kr. dyrere årligt ved en hjemtagelse, svarende til 50 procent dyrere end i dag. Samlet set viser det en uigennemskuelig prisstruktur.

Forvaltningens ekstraordinære ressourceforbrug på kontraktstyring, svarende til ca. 2 mio. kr. årligt er ikke medtaget i det økonomiske estimat.

Nye strukturelle rammer for affaldsområdet

Miljøudvalget blev 07.09.2020, punkt 14, orienteret om de nye nationale rammer og aftaler på affaldsområdet, som forventes implementeret i lovgivningen i løbet af de kommende år. De præcise konsekvenser af de nye rammer er endnu uklare. Således er der ikke lige nu et fuldt overblik over det fremtidige kommunale ansvar og rammerne for opgavevaretagelsen.

Forvaltningens kommentarer

Det er forvaltningens vurdering, at det økonomiske estimat for en delvis eller fuld hjemtagelse af opgaven ikke i sig selv giver et klart svar på spørgsmålet om en hjemtagelse. Estimatet tager som nævnt afsæt i nuværende omkostninger og kontrakter samt eksisterende indsamlingsordninger for at etablere et sammenligningsgrundlag. Der er usikkerhed forbundet med den fremtidige markedssituation, og der er ændringer på vej i forhold til rammerne for kommunernes opgavevaretagelse på området. Dertil kommer, at den beregnede besparelse ved hjemtagning er marginal.

Overvejelser om hjemtagning bør derfor også bygge på vurderinger af, hvordan forsyningssikkerheden sikres bedst muligt, og dermed hvordan der sikres kvalitet i den service, der leveres til borgerne. Markedssituationen de senere år har været præget af aktører, der samlet set leverer en ydelse, der giver markant usikkerhed om, hvorvidt kommunernes genanvendelsesambitioner kan understøttes tilstrækkeligt, og om der kan leveres en tilfredsstillende kvalitet i opgaveløsningen og den efterspurgte smidighed i samarbejdet. Affaldsindsamlingen spiller en vigtig rolle i forhold til at bidrage til at opfylde kommunernes ambitioner på klimaområdet, bl.a. ved at sikre korrekt og smidig implementering af nye ordninger og anvendelse af miljørigtige køretøjer.

Endelig har erfaringerne vist, at det er vanskeligt at håndhæve krav i kontrakter til arbejdsmiljø og sociale klausuler mv. Det bør derfor også indgå i overvejelserne, hvordan henholdsvis udbud eller hjemtagning understøtter mulighederne for at nå politiske mål på dette område.

Dermed er der dilemmaer knyttet til valget mellem udbud og hjemtagning:

Udbud af affaldsindsamlingen sikrer, at markedsbestemte priser afprøves jævnligt, og at der er mulighed for at stille nye og skrappe krav til bilers miljøstandard ved hvert udbud. Kommunen undgår at skulle varetage det operationelle ansvar samt personaleansvar. Erfaringer viser, at det kræver mange administrative ressourcer at varetage kontraktstyringen for at sikre forsyningssikkerheden, borgerservice og indfrielsen af de politiske ambitioner på for eksempel miljørigtige køretøjer. Samtidig er der begrænsede muligheder for at opnå indflydelse på arbejdsmiljø med videre.

Hjemtagning af affaldsindsamlingen sikrer kostægte priser og mulighed for løbende investeringer og tilpasninger. Der er en tættere styring af forsyningssikkerheden og borgerservice og mulighed for at fastlægge arbejdsmiljøvilkår mv. Men samtidig skal kommunen selv etablere og drifte en affaldsindsamlingsenhed. Det kræver opstartsinvesteringer, løbende kompetenceudvikling, og der er begrænsede muligheder for at opnå synergieffekter med kommunens øvrige opgavevaretagelse.

Temadrøftelsen

På baggrund af forvaltningens beskrivelser af forhold omkring affaldsindsamlingen i Gladsaxe og i andre kommuner samt COWIs økonomiske estimat for hjemtagning lægges der op til en drøftelse af fordele og ulemper ved henholdsvis udbud og hjemtagning af affaldsindsamlingen.

By- og Miljøforvaltningen fremlægger sagen til drøftelse

Sagen fremlægges af

Malene Matthison-Hansen

Relateret behandling

Miljøudvalget 06.11.2017, punkt 1

Miljøudvalget 28.10.2019, punkt 6

Miljøudvalget 07.09.2020, punkt 14

Bilag

Bilag 1: Forsyningssikkerheden

Bilag 2: Konkurrencesituationen

Bilag 3: Status i Gladsaxe

Bilag 4: Organiseringsformer

Punkt 3: Højland Sø - Oprensning af regnvandsbassin

20-37-01.05.00-P25

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Oprensning og udvidelse af regnvandsbassin Højlands Sø og Søndre Frøstjerne Sø

For at Novafos kan skabe den nødvendige vandkapacitet i et regnvandsbassin i Værebrosområdet, anbefaler forvaltningen, at der meddeles dispensation til oprensning af regnvandsbassinet Højlands sø og Søndre Frøstjerne Sø samt udvidelse af Søndre Frøstjerne Sø, og at der gives midlertidig udledningstilladelse til tømning af søerne. Forvaltningen anbefaler dette, da tiltagene på sigt vurderes at kunne forbedre levevilkårene for særligt beskyttede bilag IV arter.

Regnvandsbassiner bør renses op

Højland Sø og den nærliggende Søndre Frøstjerne Sø er en del af spildevandssystemet og fungerer som et samlet forsinkelses- og rensbassin (kaldet H7) for regnvand fra veje og tage i Værebrosområdet (bilag 1). Vandet kan opstaves i de omtalte søer, og renses ved bundfældning af partikler som blade, sand og grus, før vandet ledes til Tibberup Å.

På nuværende tidspunkt er der ophobet ca. 1,6 meter sediment i Højland Sø og Søndre Frøstjerne Sø. Det har reduceret søernes vanddybde til mindre end 60 cm. Den lave vanddybde bevirker, at der ikke længere er tilstrækkelig kapacitet til vandet i søen og dermed kan partikler i ringe grad bundfældes, før vandet ledes til Tibberup Å.

Novafos har ansøgt By- og Miljøforvaltningen om de nødvendige tilladelser til at gennemføre projektet. For at leve op til lovgivningens krav, har Novafos, forvaltningen og borgerne været i tæt dialog om de vilkår, der er stillet for at opnå tilladelserne. Som noget særligt er der i tilladelserne taget hensyn til spidssnudet frø og stor vandsalamander, der ifølge EU's habitatdirektiv ikke må få forringet yngle- og rastested i forbindelse med projektet.

I dialogen med borgerne er bortkørsel af det bortgravede sediment også diskuteret. Det opgravede slam bortkøres ad gang- og cykelstien langs Tibberup Å til Frøstjernevej. Den tunge trafik bevirker, at stien vil være lukket i op til tre måneder. Cyklende og gående forventes henvist til at køre en omvej gennem Herlev Kommune.

Oprensning og uddybning vil forbedre naturen

Naturtilstanden i Højland Sø og Søndre Frøstjerne Sø er moderat. Begge søer er næringsrige, dog med en artsrig flydebladsvegetation og undervandsvegetation. Der er en artsrig paddebestand med seks arter, herunder to bilag IV arter i de to søer. Naturtilstanden forringes løbende med den øgede mængde sediment i søen. Oprensning og uddybning vil derfor have en naturforbedrende funktion for området. Det forventes, at ynglesteder for spidssnudet frø bliver forbedret efter 0-1 år og for stor vandsalamander efter 1-3 år. Rastestederne bliver stort set ikke berørt af projektet.

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven

Højland Sø og Søndre Frøstjerne Sø er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 i forhold til at foretage ændringer i søen. Der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation. Indgrebet må ikke forrykke tilstanden i området afgørende, og yngle- og rasteområder for de særligt beskyttede bilag IV arter (her spidssnudet frø og stor vandsalamander) må ikke forringes. I dette tilfælde er der tale om et særligt tilfælde, da det er lovbestemt, at regnvandsbassiner skal oprenses. Det vægtes blandt andet i dispensationen, at oprensningen af regnvandsbassinet har en positiv effekt på kvaliteten af det vand, der ledes til Tibberup Å, ved at forbedre søens evne til at tilbageholde sediment. Dispensationen er vedlagt som bilag 2.

By- og Miljøforvaltningen anbefaler, at der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med vilkår, der blandt andet handler om:

- Særlige hensyn til projektets udførelse uden for planternes vækstsæson og dyrenes yngletid.
- Krav om at dammuslinger og udvalgte flydebladsplanter tages op og genudsættes i søerne efter endt oprensning.
- Særlige retningslinjer for at der generelt ikke graves i søbund og fastlandets brinker.
- Krav til brinkens hældning i nyetablerede sydvendte paddezoner.
- Krav om at søernes bredzone ikke tilføres muld eller beplantes under retableringen af projektområdet.

Midlertidig udledningstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven

Højland Sø udleder vand til Tibberup Å, som er målsat i statens vandområdeplan til at opfylde god økologisk tilstand. Vandløbet lever ikke op til god tilstand, og der må ikke foretages tiltag, der kan hindre vandløbet i at nå målsætningen. Der er i 2013 givet en udledningstilladelse af vand fra Højlands Sø til Tibberup Å efter miljøbeskyttelsesloven. I tilladelsen er det et krav, at man af hensyn til søens bredejere ikke sænker søens vandstand. Derfor kræver det en udledningstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven at tømme søen for vand. Dels på grund af vandstanden, men også så det sikres, at der ikke udledes slam til vandløbet i forbindelse med tømning af søerne. Tilladelsen er vedlagt som bilag 3.

By- og Miljøforvaltningen anbefaler, at der gives en midlertidig udledningstilladelse til at tømme søen for vand ved at pumpe det til Tibberup Å. For at hindre at ophvirvlet slam ledes videre til Tibberup Å, stilles krav om at vandet skal renses i bundfældningstanke før udledning.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at der meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, og
2. at der gives en udledningstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven

Sagen fremlægges af

Anders Adams

Bilag

Bilag 1: Kort.pdf

Bilag 2: Udkast Dispensation til sedimentoprensning i regnvandsbassin B7 Højland Sø.pdf

Bilag 3: UDKAST Midlertidig tilladelse til udledning fra Højland Sø til Tibberup Å.pdf

Punkt 4: Gladsaxe Fjernvarmes regnskab for 2019 (i forhold til Varmeforsyningsloven)

20-3-13.03.00-000

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet har allerede 27.05.2020, punkt 2, godkendt det kommunale regnskab for 2019, Årsrapport 2019. Udover at aflægge det almindelige kommunale regnskab, skal der på fjernvarmeområdet aflægges særskilt regnskab i henhold til Varmeforsyningsloven. Regnskabet, en såkaldt 'priseftersyn', skal desuden anmeldes til Forsyningstilsynet.

Gladsaxe Fjernvarme (GF) er en integreret del af Gladsaxe Kommune, og indgår i kommunens samlede bogføring og regnskabsaflæggelse i henhold til Social- og Indenrigsministeriets regler om kommunens budget- og regnskabssystem.

Økonomiske konsekvenser

Regnskab/priseftersyn i forhold til Varmeforsyningsloven

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med Varmeforsyningslovens bestemmelser og er udarbejdet som et driftøkonomisk regnskab. Der er taget udgangspunkt i kommunens bogføring og regnskabsaflæggelse, og der er herefter foretaget tilpasninger, der er nødvendige af hensyn til Varmeforsyningsloven for at gennemføre en priseftersyn, se bilag 1.

Regnskabet for 2019 beskriver fjernvarmevirksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling per 31.12.2019 samt resultatet af fjernvarmevirksomhedens aktiviteter for regnskabsåret 2019 under hensyntagen til, at GF er en del af Gladsaxe Kommune.

Resultatopgørelse

Der har i 2019 været overskud på 8,78 millioner kr., og sammen med resultatet fra tidligere år er den akkumulerede overdækning på 8,82 millioner kr. per 31.12.2019, der indregnes i de kommende års takster.

På anlægssiden er de samlede anlægsværdier på 493 millioner kr. I 2019 er der deribrugtaget anlægsaktiver for 48 millioner kr.

Forvaltningen har anmeldt regnskabet til Forsyningstilsynet 21.09.2020 og revisor har påtegnet anmeldelsen 15.09.2020.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at regnskab for 2019 tages til efterretning.

Relateret behandling

Byrådet 27.05.2020, punkt 2

Bilag

Bilag 1: Gladsaxe Fjernvarme 2019 Priseftervisning

Punkt 5: Nyt fra bestyrelser

18-19-00.22.04-P35

Meddelelse

Intet.

Punkt 6: Meddelelser

18-16-00.22.04-P35

Meddelelse

Miljøudvalget aftalte, at det ekstraordinære Miljøudvalgsmøde 19.10.2020 flyttes til kl. 16.30.

Trine Henriksen oplyste, at besigtigelsesturen for Det Grønne Råd, der oprindeligt var planlagt til 24.06.2021, vil blive flyttet til en anden dato.

Pia Vendelholdt Christensen orienterede om, at de vilde heste i Høje Gladsaxeparken forventes at blive lukket ud i folden omkring 01.11.2020.

Dorthe Wichmand Müller efterspørger mere information om forholdene for de vilde heste i Høje Gladsaxeparken. Forvaltningen vil vende tilbage med mere information.

Punkt 7: Godkendelse

18-30-00.22.04-P35

Meddelelse

Godkendt.